

SAVA

Izhaja vsako soboto ob 5 uri zvečer. Uredništvo in upravnništvo: Kranj št. 170 (Prevčeva hiša). — Naročnina za celo leto K 4.—, za pol leta K 2.—, za četrt leta K 1.—. Za vse druge države in Ameriko K 5'60.—. Posamezne številke po 10 vinarjev. — Vse dopise je naslavljati na uredništvo lista „Sava“ v Kranju. Inserate, naročnino, reklamacije pa na upravnništvo „Sava“ v Kranju. — Dopisi naj se blagovolijo frankirati. Brezimni dopisi se ne priobčujejo. Reklamacije so poštnine proste. — **Inserati:** štiristopna petit-vrsta za enkrat 12 vin. za dvakrat 9 vin., za trikrat 6 vin., večji inserati po dogovoru. Inserati v tekstu, poslana in posmrtnice dvojno. Plačujejo se naprej. — Rokopisi se ne vračajo. — Brzjavi: „Sava“, Kranj

Čekovni račun pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu št.: 41.775.

Na Balkanu.

Prodiranje v Albanijo.

Dunaj, 20. februarja.

Pri bazaru Šjaku smo zavzeli neko italijansko prednjo pozicijo. Bolj proti jugu so se naše čete primaknile bližje proti sovražnim četam jugovzhodno od Drača. Na naši strani se bojujoči Albanci so zasedli Berat, Ljužno in Pekinj. V teh krajih je bilo nad 200 orožnikov Esad paše vjetih.

Ob Jadranskem morju.

Dunaj, 21. februarja.

Albanski oddelki so dospeli pod vodstvom avstro-ogrskih častnikov zapadno od Kavaje do obali Jadranskega morja.

Italijani pripravljeni za beg iz Albanije.

„Neon Asty“ v Atenah poroča, da so Italijani že vse pripravili, da v slučaju potrebe pobegnejo iz Valone čez Santi Quaranta v grški Epir, ker tam se še nahaja francoski mornariški oddelek.

Kralj Nikita — vjetnik francoske republike?

Budimpeštanski listi poročajo, da objavljajo petrograjske „Birževija Vedomosti“ podrobno poročilo o preiskavi, ki so jo izvršili četverozvezni poslaniki v zadevi črnogorske kapitulacije. Preiskava je dognala, da je kralj Nikita sam ponudil kapitulacijo. Zato da so države četverozveze sklenile nastaniti kralja Nikito do konca vojne v kakem od glavnih mest oddaljenem kraju ter mu prepovedali vsak stik s princem Mirkom. Kralj Nikita, da je danes vjetnik francoske republike.

Bombe na Drač.

Dunaj, 23. februarja.

Jugovzhodno od Drača smo vrgli nasprotnika iz neke prednje pozicije. Neki avstro-ogrski le-

talec je metal na italijanske ladje v pristanišču v Draču bombe. Neka transportna ladja je pričela goreti in se je potopila.

Zavzetje pozicij pri Draču.

Dunaj, 24. februarja.

Naše čete v Albaniji so včeraj porazile Italijane in njih zaveznika Esada pri Draču. Dopoldne so se naši bataljoni, med tem, ko so manjši oddelki šli čez spodnji Arsen, polastili zadnjih sovražnih predpozicij vzhodno Bazarja Šjaka. Opoldne je bila italijanska brigada Slavon vržena z močno utrjene pozicije vzhodno imenovanega kraja. Obenem je druga kolona naskokoma vzela 10 km jugovzhodno Drača napravljen okop pri Sasso Bianco. Sovražnik je deloma bežeč zapustil jarke in se je umaknil za ožjo obrambno črto. Zasledujemoga.

General Sarraill pri grškem kralju.

Atene, 21. februarja.

Reuter. General Sarraill je prispel sem ter je bil sprejet od kralja v avdijenci.

„Associated Press“ poroča iz Aten: General Sarraill je ostal celo uro pri kralju. Po avdijenci je izjavil, da je vsled doseženega uspeha vzradoščen. General Sarraill smatra, da je storjen prvi uspešni korak, da se odpravijo vsa nesporazumjenja med Grško in entento. Kralj mu je izjavil, da se četverozvezi ni treba bati nikakih sovražnosti od strani grške armade.

Reuter poroča iz Aten: Obisku generala Sarrailla se pripisuje v Atenah velika važnost, ker je istočasno spremenila ententa svoje postopanje napram Grški. Splošno vlada vtis, da je pričakovati na Grškem v kratkem važnih odločitev.

Obstreljevanje Valone.

Pariški „Journal“ poroča iz Brindisi, da je bombardiranje Valone v vojaških italijanskih na-

pravah v okolici povzročilo številne žrtve, baje 80 oseb, med temi italijanski konzul s svojo družino.

Kriza na Grškem.

Pritisk in nasilja četverozveze na Grškem vzbujajo posebno pozornost evropskih političnih krogov. Vedno očitnejša je namera entente spraviti Grško tako v oblast četverozveznih čet, da ji ne bi končno preostajalo drugega, kakor izročiti ententi končno tudi — svojo armado. Na Dunaju so mnenja, da se bo Grška temu pritisku sicer kar možno dolgo upirala, vendar pa ni upati, da bi bil ta odpor več kakor le pasiven. Za energične ukrepe in odločitve je morda danes že prepozno. S svojo neodločnostjo je zamudila Grška pravi trenutek, ko bi se bila svojih nasilnih „prijeteljev“ lahko in korenito odkrižala.

Iz Aten poročajo: Dnevnik „Nea Hellas“ pravi, da je pripisovati akcijam četverozve na Grškem velik pomen. Smatrati je za gotovo, da se bo ententa sedaj polastila tudi Pireja in Aten. S tem bo cela država v njenih rokah. Ententa se tako zavaruje proti eventualnim sovražnim korakom grške vlade oziroma armade, na drugi strani pa prisili sovražnika, da mora imeti na Balkanu vedno velike sile pripravljene. Če bi se sovražnik odločil k ofenzivi, bi moral napadati ententne čete v celi deželi, kar bi bilo združeno z velikimi težkočami.

Ententine čete so aretirale naše konzule na Kiosu.

Atene, 19. februarja.

Reuter poroča. Aliiranci so aretirali konzule sovražnih držav na otoku Kiosu.

Romunski vojni kredit.

Bukarešta, 18. februarja.

Vlada je predložila zbornici zakonsko osnovo, ki zvišuje v marcu l. l. dovoljene vojne kredite 200 milijonov frankov na 600 milijonov frankov.

PODLISTEK.

Nedin Sterad.

Spoznanje.

Tih poletni večer.

Po stezi za samostanskim zidom je hodil nemirno brat Julij . . .

Vsak večer je prihajal v to zatišje, se sprehajal ali sedel v samotni lopi, obdani z gostim grmovjem. Včasih je gledal naravnost predse, kakor bi mu bile oči steklene.

Brat Julij je bil umetnik, filozof. Sam za se, ne meneč se za sobrate, je živel svoje lastno življenje. Očitali so mu posvetnost, domišljavost, napuh, padec — on jih ni slišal niti videl. Vstajal je rano, bdel dolgo v noč. Njegov duh ni imel nikdar miru. Čez dan je samotaril v celici med svojimi knjigami, le zvečer pred molitvijo je prihajal v svoje zatišje ob zidu . . .

Mrak se je vedno bolj širil in napolnjeval vrt z bajnimi skrivnostmi. Kakor pajčolan se je ovijal samostanskega obzidja.

Hribček sv. Jožefa nad samostanskim vrtom je kmalu zginil v večernem mraku. Le jabolko vrh cerkvenega stolpa se je svetlikalo v zahajajoči zarji . . .

Brat Julij je sedel v lopi. Zamišljen v svoj svet je preslišal klic zvona k večerni molitvi . . .

Zategnjeni, skoraj utrujeni glasovi menihov so odmevali iz kora za cerkev, čez vrt in še dalje . . .

— ad adiuandum me festina-a-a . . .

— gloria . . .

— saeculorum. Ame-en.

Odmev te glorie ni segal v Julijevo dušo.

Njegove misli so bile daleč, daleč . . . in njegova duša se je sprehajala v svojem svetu.

V koru so prepevali psalme otožno in žalostno, brez not in brez občutka . . .

Zunaj pa so sanjale tožne ciprese, šepetale vitke hojke, kramljale deviške breze . . .

Brat Julij se ni vzdramil. Pregloboko se je zamislil v svoje kraljestvo.

V duhu je gledal izpolnjene svoje sanje, dosežene ideale, polne sreče in blagoslova svetega.

Videl je vso blaženost svoje mladosti, čiste in neomadeževane . . . Visoko na gori se je zasvetlila in njen blesk se je širil po vsej dolini. Trepetale so zvezde pred njeno svetlobo in mogočni utrinki so padali v dolino, razsvetlelo v bajni luči nebeške prikazni.

Tisočeren je bil odsev svetlobe na gori. Biserina mavrica je obdajala svet, pol veselja in radosti. Nikjer nobene žalosti, sama blažena sreča . . .

Zatrepetali so žarki na gori in iz mavrice je stopila krasna devica. Počasi, kakor kraljica je stopala v dolino.

Spremljana od zvokov nebeških harf je zapela pesem mladosti, himno ljubezni . . .

Kakor z nebes so prihajali v Julijevo dušo deviški glasovi božanske Sibile:

Blagor njim, katerih srca
so ljubezni polna, —
blagor jim,
ker deležni so življenja,
vse dobrote božje! . . .
Njih je radost in veselje —
in njih duše
so odsev ljubezni večnega . . .

Razdelila se je svetloba in pred njim je stala nebeška devica . . .

„Kdo si, ki prihajaš v imenu božjem?“

„Poslanka sem z nebes. Ljubezen je moje ime. Po svetu hodim in iščem trpečih duš, tavajočih daleč od sreče in ljubezni . . . Videla sem te in tvoje srce se je zasmililo mojemu. Prihajam k tebi s požirkom žive vode. V raju je njen izvir in v milijonskih srcih se pretaka po svetu. Izpij — in sreča bo tvoj delež!“

Ponudila mu je čašo, zlato in z biseri okovano.

Julij je vzdignil glavo, njegove oči so gledale s hrepenenjem v čašo.

„Pij, mladenič in sreča bo tvoja!“

„Po njej hrepenim kakor jelen po studenčnici. Radi nje trpim, kakor duša, obsojena v večno koprnjenje!“

Nagnil je čašo in izpraznil . . .

Trenutek!

„Blagor tebi! Deležen si življenja in ljubezni božje! Našel boš, kar si iskal in tvoja duša se bo radovala v svoji sreči.“

„Naj verujem v tvoje besede milostna kraljica?“

„V potrdilo vere naj ti bo pečat resnice!“

Ognjen poljub se je dotaknil Julijevega čela . . . Srce mu je zatrepetalo v novi sreči in njegova duša se je zbudila v sveti ljubezni. —

Tink . . . tink . . . tink . . . se je oglasil samostanski zvon po starí navadi.

Prestrašen kakor v snu je skočil Julij, se obrnil — povsod sama tema, le visoko gori nad hribom se je bliščal zadnji žarek zahajajoče zarje.

„Kaj sem storil? . . . In ona?“

„Kje je? Kaj je bilo?“ . . .

Iz kora je odmeval proroški Simeonov spev:

„Nunc dimittis servum tuum, Domine,
secundum verbum tuum in pace . . .“

„Videle so moje oči slavo tvoje ljubezni in moja duša je pila iz čaše tvoje sreče“ — je nadaljeval Julij, kakor mu je narekovalo srce.

„Izgubljen sem bil, sedaj sem rešen — v zmoti sem živel, sedaj bom v resnici — trpel sem, sedaj hočem uživati — mir sem iskal, sedaj grem za njim v življenje.“

Zadnji žarek na nebu je izginil. Zvezda večernica je priplula že visoko nad hribček, ko je brat Julij stopil skozi samostanska vrata na samotni hodnik . . .

Še nikdar se mu ni zdel tako črn, tako silno žalosten, kakor nocoj . . . in še nikdar ni bilo v njegovi duši toliko luči in veselja, kakor nocoj.

Šel je v celico, se zaklenil in prvič je zasnil s srečo v srcu in sladkim upanjem v duši . . .

Voina z Italijo.

Živahni topovski boji ob italijanski fronti. — Italijanski letalci nad Ljubljano.

Dunaj, 19. februarja.

Ob tirolski fronti je obstreljevala sovražna artiljerija kraj Fontaneda v Judikarijah in prostor Col di Lana. V pokrajini Sugana smo zavrnili napad Italijanov na Collo, severozapadno od Borga.

V koroški obmejni pokrajini je stal kraj Vko-ve, na Primorskem Mrzli vrh in vrh Sv. Mihaela pod živahnim ognjem.

Včerajšnje podvzetje neke italijanske letalske flotilje proti Ljubljani je klaverno poteklo. Večino letal smo prisilili že na bojni fronti, da so se vrnila, 3 letala so dospela do Ljubljane ter metala v bližini neke tamošnje bolnišnice in na več krajev v okolici bombe. Pri povratku so naši letalci napadli sovražne letalce ter zbili neko veliko bojno letalo tipa Caproni.

Letalski napad na Ljubljano.

Iz vojnega časnikaškega stana poročajo:

Veliko zasnovani poskus Italijanov maščevati se za bombardiranje Milana iz zrakoplovov se je klaverno ponesrečil. Dne 18. t. m. ob pol 9. zjutraj je bilo naznanjeno, da se bliža sovražna zrakoplovska flotilja. Takoj se je dvignilo nekaj c. in kr. letal v zrak in obrambni topovi so streljali. Od osmih italijanskih letal se je moralo 5 vrniti že pri Gorici, 3 so izginili v gosti megli ter so bili šele nad Postojno in Vrhniko zopet videti.

Ob 9. se je razletela prva bomba v ljubljanskih ulicah ter napravila luknjo. Tri druge bombe so imele ravno tako malo učinka. Dve bombi sploh nista eksplodirali.

Velika sreča je bila, da bomba, ki so jo vrgli v bližino neke rezervne bolnice ni zadela poslopja. Sovražni letalci so izginili nato v smeri proti Savlam in Zalogu ter vrgli v vsakem teh krajev več bomb, ki pa tudi niso napravile škode.

Ko so se italijanski letalci vračali, so našli nad Vipavsko dolino 9 avstro-ogrskih letal v zraku, namreč 3 letala tipa Fokker in 5 dvokrovnikov. Nasproti tej premoči se je sovražna flotilja razkropila. Po eno letalo je skušalo priti na varno preko Občine in Postojne. Napadli smo jih in zasledovali. Tretje letalo, za boj opremljen velik Caproni smo pri Mirni zbili na tla. Od obeh italijanskih stotnikov, ki sta se nahajala v letalu, je bil opazovalec ubit, pilota pa smo živega vjeli.

Proti 11. dopoldne je došel tretji letalec preko Bitofa in Godovica pri Idriji in Vrhniki nad Ljubljano. Od bomb, ki jih je vrgel, je eksplodirala ena pred cukrarno, tako da je mnogo šip velikega poslopja popokalo. Dva konja sta bila od drobcev zadeta in tudi sicer je bilo malo škode. To je edini uspeh veliko zasnovane maščevalne ekspedicije.

Italijansko poročilo o letalskem napadu na Ljubljano.

Dunaj, 20. februarja.

Iz vojnega poročevalskega stana poročajo: Poročilo italijanskega generalnega štaga z dne 19. februarja.

Ob celi fronti raznovrstni artiljerijski boji. Kot represalija na številne kršitve mednarodnega prava, ki jih izvršuje sovražnik z zlovoljno trdovratnostjo, od početka vojne, smo obstreljevali tudi kraje.

Včeraj dopoldne je izvršila ena naših flotilj letal tipa Caproni napad na Ljubljano. Drzni letalci so dospeli kljub temu, da jih je zasledoval ogenj številnih obrambnih baterij in kljub temu, da so jih sovražne letalske flotilje napadale, srečno na svoj cilj. Skozi proge oblakov so se spustili na mesto ter vrgli nekaj tucatov granat, min in bomb. Eno izmed Capronijevih letal je napadlo 6 avstrijskih letal, obkolila so letalo ter je prisilila, da se je spustilo na sovražnem ozemlju na tla. Ostali so se nepoškodovani vrnili srečno v naše vrste.

Ogenj težkih topov pri Lardaru.

Dunaj, 20. februarja.

V Judikarijih stoji naša utrdba Karriola (pri Lardaru) pod najtežjim ognjem možnarjev. Ob soški fronti traja topovski ogenj.

Naša novo osvojena pozicija.

Rombon se razteza severno Bovca proti italijanski meji do višine 2110 metrov. Par kilometrov od Bovca pozicija jako važna, Rombon varuje Predl in jezersko dolino proti napadom z južne strani, na njegovem izhodnem vznožju vodi po dolini Koritnice cesta čez Predel v Trbiž skozi Kluže. Tam gori so pozicije naših hrabrih vojakov, sredi planinske zime in gori v snegu, ledu in med plazom se vršijo boji.

Italijansko-avstrijske vzajemnosti.

„Vossische Zeitung“ poroča: Italijanski uradni list priobčuje naslednji odlok državnega upravitelja: Vsled uporabe posebnih odločb v Avstriji glede podaljšanja rokov in olajšav v industrialnem obratu tudi na Italijane se v hvaležen odgo-

vor člen 3. odloka državnega upravitelja z dne 28. junija 1915 glede olajšav v tem obratu razteza tudi na avstrijske podanike.

Napad naših letalcev na italijanske kraje.

Dunaj, 22. februarja.

Na soški fronti so bili artiljerijski boji splošno, zlasti pa pri Plaveh prav živahni.

Ena naših letalskih flotilj je izvršila napad na tovarne v Lombardiji. Dve letali sta pri tem prodrli do samega Milana. Neka druga flotilja je napadla italijansko letalsko postajo ter pristaniške naprave v Desenzanu ob Gardskem jezeru. Pri obeh podjetjih je bilo opazovati v napadenih objektih številne zadetke. Navzlic ljutemu sovražnemu artiljerijskemu ognju so se vrnila vsa letala nepoškodovana.

Živahni artiljerijski boji na primorski fronti.

Dunaj, 23. februarja.

Živahni artiljerijski boji ob primorski fronti trajajo. Za sovražnimi črtami smo opazovali večje požare.

Vpoklici v Italiji.

Na dan 24. februarja so vpoklicani: prva in druga kategorija trdnjavski artiljeriji dodeljene teritorialne milice z mornarično rezervo letnika 1876. vred kakor tudi teritorialni milici prideleni mornarji letnikov 1883. Dalje so vpoklicani na razne bližnje termine vsi leta 1891. rojeni rezervni oficirji kavalrije in tretja kategorija letnikov 1884. in 1885.

Rezultat zračnega boja nad Lombardijo.

Rezultat, ki so ga dosegli naši letalci s svojimi poleti nad Lombardijo, je tak, da vse italijansko časopisje obširno razpravlja, kaj treba ukreniti in kako se zavarovati za podočnost proti napadom avstro-ogrskih letalcev, ker velika zračna invazija sovražnikova hoče zadeti lombardska industrijska podjetja, ki predstavljajo vtripajoče srce narodnega življenja in središče italijanskega odpora in stremljenja po zmagi. „Corriere della sera“ pravi, da je neobhodno potrebno, da se Italijani branijo na mejah s topovi, strojnimi puškami in letalskimi skupinami proti avstrijskim zračnim napadalcem in vrhu tega treba vstvariti uspešno obrambo tudi v vseh industrijskih mestih in drugih za narodno produkcijo važnih krajih, z namenom, da sovražnik ne zadene nikakih vitalnih strani ljudskega organizma, katerega hoče paralizirati. Italijanski listi priznavajo, da so takorekoč brez moči napram avstro-ogrskim letalcem. No brez moči so napram našim braniteljem na treh straneh: na kopnem, na morju in v zraku.

Škoda vsled našega zračnega napada.

Milanski listi poročajo, da zadnji zračni napad avstrijskih letalcev na Gorenjo Italijo je povzročil škodo en in pol milijona lir.

Ruska ofenziva.

Odbit ruski napad.

Berlin, 20. februarja.

Pri Savičah ob Berezini vzhodno od Višnova se je razbil v našem ognju ruski napad med obema črtama. Nemški letalci so napadli Legišin in kolodvorske naprave v Tarnopolu.

Živahnejši boji ob ruski fronti.

Dunaj, 21. februarja.

Avstro-ogrski oddelki so vrgli včeraj sovražnika jugovzhodno od Kozlova ob Stripi iz eksponirane pozicije. Na obeh straneh živahnejše delovanje letalcev.

Ponesrečeni ruski napadi.

Berlin, 21. februarja.

Pred Dvinskom so se ponesrečili ruski napadi. Odbili smo manjše sovražnikove sunke tudi na drugih točkah fronte.

Novi ruski bataljoni.

Preko Stockholma poročajo, da je ruski vojni minister sklenil v kratkem ustanoviti 40 novih pehotnih bataljonov. Tudi v vrhovnem poveljnistvu se bodo izvršile izpremembe.

Ofenziva proti Kijevu.

Iz Bukarešte poročajo: Nemški poslanik Busch je izjavil v nekem razgovoru: Sedaj se ne vrši nobena vojaško važna operacija. Dosti teritorija smo okupirali, da lahko ostanemo v defenzivi in počakamo, da nas sovražnik napade.

Romunski politični krogi pa so mnenja, da se napad na Solun odlašja samo zato, ker name-ravajo centralne države prav energično ofenzivo proti Kijevu.

Boji pri Tarnopolu.

Dunaj, 23. februarja.

Severozapadno od Tarnopola so naše varstvene čete odbile ruske sunke proti že opetova-

no omenjenim eksponiranim postojankam naših straž.

Ruska duma.

Dne 22. t. m. ob 2. popoldne je otvoril car Nikolaj v spremstvu velikega kneza Mihaela Aleksandroviča, živahno aklamiran od poslancev rusko dumo.

Car je nagovoril dumo, slaveč v uvodu zmagov v Kavkaziji, ter nato pozval poslance k uspešnemu delu. Odgovoril mu je predsednik Rodzianko, nato pa je povzel besedo zunanji minister.

Sazonov,

ki je izvajal, da je vlada slej kot prej odločena nadaljevati boj tako dolgo, da bo Rusija končno zmagala.

Po nagovoru zborničnega predsednika Rodzianka je govoril novi ministrski predsednik Stirmer. Izjavil je, da je vlada solidarno z zavezniki odločena nadaljevati boj do odločilne zmage. Vojna je presenetila Rusijo sredi velikega reorganizacijskega dela. Ministrski predsednik pozivlja dumo, da naj ne prezre storjenih pogrškov in pojavov slabosti, istočasno pa naj združi svoje sile in misli na bodočnost, ki bo brez dvoma sijajna.

Mir ob besarabski fronti.

Z besarabske fronte poroča „N. Wr. J.“: Ob besarabski fronti je vsako vojno delovanje ustavljeno. Že dva dneva ni bilo slišati nobenega strela. Artiljerijski boji, ki so bili pred nekaj dnevi, še razmeroma živahni, so popolnoma prenehali. Dva dni že neprenehoma sneži. Na mnogih točkah fronte leži sneg 3 m visoko. Sneži pa še vedno. Pod takimi okolnostmi je popolnoma izključeno, da bi se sovražni skupini približali druga drugi. V severni Besarabiji je napravil sneg lahke ruske poljske železnice ob fronti popolnoma nerabne. Vsled tega je tudi popolnoma prenehalo premikanje ruskih čet.

Francosko bojišče.

Odbit francoski protinapad.

Berlin, 19. februarja.

Tudi včeraj so razbile naše čete z močnim ognjem pripravljeni angleški napad jugozapadno Yperna. V odseku severno in severovzhodno Arrasa boji z minami in ročnimi granatami. Zasedli smo vdrtno, ki smo jo bili razstrelili. Na fronti med Aisne in Maso mestoma silni ogenj sovražne artiljerije in min. Z veliko razstrelitvijo smo uničili del sovražne pozicije na višini Combres. Severovzhodno Largitzena blizu francoske meje jugovzhodno Altkircha so sunili nemški oddelki proti sovražni poziciji, razdrli sovražnikove obrambne naprave in ovire ter so se vrnili z nekaj vjetniki in 2 vplenjenima metalcema min. Naši letalci so uspešno napadli letališče Abelle jugozapadno Poperinghe ter sovražne kolodvorske naprave.

Zavzeta angleška pozicija.

Berlin, 20. februarja.

Ob Yperskem kanalu severno Yperna smo zajurili angleško pozicijo v frontni širini 350 m. Vsi sovražnikovi poskusi v ponočnih bojih z ročnimi granatami jarke zopet osvojiti, so se ponesrečili. 30 vjetnikov je ostalo v naših rokah. Južno Loosa se je razvil živahen boj. Sovražnik je prodrl do roba neke naše razstreljene vdrtnice. Južno Hebuterne severno Alberta smo pri nekem uspešnem ponočnem boju vjeli nekaj Angležev.

Na ostali fronti nobenih posebnih dogodkov. V zračnem boju vzhodno Peronne smo sestrelili angleški dvokrovnik, ki je bil opremljen z 2 strojnima puškama. Letalci so mrtvi. Naši letalci so bombardirali številne kraje za sovražno severno fronto ter Luneville.

Francoska rezerva.

Iz Ženeve: Francoski vojni minister je privolil, da se postavijo vpoklicani 17letni dečki v garnizije za fronto.

Iz Kameruna.

Iz Londona poročajo, da se je nemška garnizija v Mori v severnem Kamerunu vdala. S tem je zavzete kolonije Kamerun končano. Wolffov urad pripominja k temu, da so Angleži 27. avgusta 1914 napadli stotnjo stotnika Rabena v Mori, bili pa so s težkimi izgubami odbiti. Stotnija se je nato umaknila v bližnje gorske pozicije, kjer so jo angleške in francoske čete obkolile. Poskus prinesiti stotniji meseca decembra 1914 pomoč iz Garne, se ni posrečil, pa tudi vsi napadi so bili brezuspešni. Meseca septembra se je celo posrečil stotniji izpad, pri katerem je baje padel angleški poveljnik z več častniki. Zadnja poročila so dospela iz More meseca oktobra 1915 ter govorijo o izbornem razpoloženju čet, manjkalo pa je municije in živil, dasiravno so bili vpletenili pri izpadu 27 goved in mnogo žita. Zdravil tudi ni bilo. Pričele so delovati tudi boleznine zlasti skrobut. Kljub temu je vztrajala junaška posadka še

šest mesecev, dasiravno je primanjkovalo tudi vode. Samo tem okolnostim je pripisati, da se je posadka po poldrugoletni obrambi vdala.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 21. februarja.

Severno od Yperna smo odbili angleški z ročnimi granatami izvršeni napad na našo novo pozicijo ob kanalu. Južno Loosa se je moral sovražnik od naše pozicije ob vdrtini zopet umakniti. Ob cesti Lens-Arras nas je brezuspešno napadal. Naše letalske flotilje so z mnogokrat opazovanim dobrim uspehom napadle za fronto se nahajajoče sovražne naprave med drugimi Fournes, Poperinghe, Amiens in Luneville.

Napad na angleško obal.

Berolin, 20. februarja.

Dne 20. februarja opoldne so mornariška letala napadla angleško obal. Bombardirala so tovarniške naprave v Dealu, železniške in pristaniške naprave in gazometre v Lowestoftu z dobrim uspehom. Glavni kolodvor in pristaniške naprave v Lowestoftu so bile večkrat zadete; gazometer se je vsled učinka ene izmed bomb zrušil. V Dowlisu so metali bombe na dva parnika z rezervori. Kljub obstreljevanju in zasledovanju s strani sovražnih letalcev so se vsa letala nepoškodovano vrnila.

Živahni boji ob francoski fronti.

Berolin, 22. februarja.

Po mnogih meglenih dneh se je vreme večraj razjasnilo ter se je pričelo na mnogih točkah fronte živahno delovanje artiljerije, tako med kanalom La Bassee in Arrasom, kjer smo iztrgali Francozom z naskokom po uspešnem ognju 800 m njih pozicij ter vjeli 7 častnikov in 319 mož. Tudi med Sommo in Oiso na fronti ob Aisni in na več točkah v Champagni se je bojno delovanje stopnjevalo k večji sili. Severozapadno od Tahura se je ponesrečil francoski napad z ročnimi granatami. Končno so se pričeli na višinah na obeh straneh Maase nad Dunom artiljerijski boji, ki so na več krajih narasli do velike sile ter tudi preteklo noč niso utihnili. Med letalci, ki so se dvignili na obeh straneh, je prišlo do številnih bojov v zraku zlasti za sovražno fronto. Neki nemški zrakoplov je bil danes ponoči pri Revignyu žrtev sovražnega ognja.

Ofenziva na zapadu?

„Humanité“ konstatira, da se obrača pre malo pozornosti na dogodke na zapadu, da gre za poskus Nemcev prebiti francosko črto. Upati pa je, da je Francoska pozorna in da more odgovoriti na vsak udarec s protinapadom.

Odličen uspeh nemškega napada vzhodno reke Mase. — 3000 Francozov vjetih.

Berolin, 23. februarja.

Z razstrelitvijo v bližini jarkov, ki smo jih 21. februarja osvojili vzhodno Soucheza, smo znatno poškodovali sovražno pozicijo. Število vjetnikov se je zvišalo tu na 11 častnikov in 348 mož. Plen znaša 3 strojne puške.

Na višinah ob Masi trajajo artiljerijski boji z nezmanjšano silo.

Vzhodno reke smo napadli pozicije, ki jih je zgradil sovražnik približno v višini vasi Consenvoye-Azannes tekom 1 in pol leta z vsemi sredstvi utrdbene umetnosti, da bi mogel za nas neugodno vplivati na naše zveze v severnem delu pokrajine Woevre. Napad je predril pozicije do 3 kilometre globoko na širini dobrih 10 kilometrov, na kateri je bil izvršen. Poleg krvavih izgub je izgubil sovražnik več nego 3000 mož na vjetnikih in mnogobrojen šel nepregleden vojni materijal.

V Gorenji Alzaciji smo z napadom osvojili sovražne pozicije 700 m na široko in 400 m na globoko, pri čemer je ostalo 80 vjetnikov v naših rokah.

V številnih zračnih bojih onkraj sovražne črte so naši letalci nadvladali.

Nadaljni nemški uspehi.

Berolin, 24. februarja.

Uspehi vzhodno Moze so bili razširjeni. Kraji Brabant, Hammond in Samogueux so bili zavzeti. Vse godovje severozapadno, severno in severno-vzhodno Beaumonta, kakor Herbebois so v naših rokah. Južno Metza je bila naprej potisnjena francoska straža presenečena in je bilo odpeljanih več kakor 50 mož.

Angleški trpedni rušilec potopljen.

Moderni torpedni rušilec „Hind“ je zadel pred izlivom Themse ob mino in se je potopil.

V Orijentu.

Zavzetje Erzeruma.

Ruska poročila pravijo, da so zadnjih devet forov pred Erzerumom vzele sibirske čete, ki so s silo vdrele za umikajočim se turškim centrom. Turki so se obupno trudili Ruse zadržati, ti pa so jih pri izhodu Pasinske doline potisnili v zadnjo črto.

Ena ruska kolona je prodrla pred Belasgard ter Turke odrezala od Erzeruma. Rusi so nato izvršili navidezno operacijo, tako da so mislili Turki, da nameravajo obkoliti njih pozicije na jugu. Med tem pa je prodrla močna ruska kolona proti levemu turškemu krilu. Neki sibirski oddelek je zavzel vrh Dumlin ter si napravil kljub silnemu mrazu pot.

„Vossische Zeitung“ poroča po neki pariški brzojavki, da so Rusi vjeli v Erzerumu 100.000 mož in vplenili 1046 topov.

K padcu Erzeruma.

Preko Zeneve poročaje po „Daily Mailu“, da so Rusi pri zavzetju Erzeruma vjeli kakih 5000 Turkov. Trdnjava ni bila obkoljena, zato se je mogel večji del posadke umakniti. Turki so rešili celo svoje poljske topove, ki so bili vrh tega še zastareli.

„Corriere della sera“ pravi, da so se Turki umaknili 18 kilometrov zapadno od Erzeruma.

„Times“ poročajo, da so velika nemška ojačenja za Turčijo na poti in da se bodo pričele v Kavkaziji in Mezopotaniji velike turške akcije. V angleških vojaških krogih svare pred precenjevanjem ruskega uspeha pri Erzerumu ter pravijo, da se vidi skoraj tako, kakor da bi bili Turki hoteli ta uspeh.

Vrhovni poveljnik ruske kavkaške armade veliki knez Nikolajevič je odpotoval v Erzerum; car ga je baje imenoval za častnega hetmana ruske vojske.

Turško poročila o padcu Erzeruma.

Carigrad, 21. februarja.

Uradno poročilo. Naša armada se je umaknila, sledeč vojaškemu preudarku, brez izgub v pozicije, ki leže zapadno od Erzeruma, ko je prej uničila 15 km vzhodno od mesta ležeče pozicije in 50 starih topov, ki jih ni bilo mogoče transportirati. Od Rusov razširjena fantastična poročila, da so vplenili v Erzerumu 1000 topov in vjeli 80.000 mož, nasprotujejo resnici. V resnici se v okolici Erzeruma ni vršil noben boj, izjemši boje, ki so se odigrali v omenjenih pozicijah. Tudi Erzerum v resnici ni bila trdnjava marveč odprto mesto. V okolici se nahajajoči zastareli forti niso imeli nobene vojaške vrednosti. Iz tega vzroka ni prišlo v poštev, da bi bili mesto držali.

Amerika in Nemčija.

„Köl. Ztg.“ govori na uvodnem mestu o novi napetosti med Ameriko in Nemčijo, ter pravi na koncu: Dospeli smo Ameriki nasproti do skrajne meje svoje potrpežljivosti. Sprejeli smo v svojem miroljubju od Amerike dejanja, ki jih je smatrati k večjemu še formalno za nevtralne, ki pa so bila v praktičnem učinku akti sovražnosti. Odločeni smo temu nasproti zaklicati odločno: „Do sem in nič delj!“ — in to je volja vsega nemškega naroda. Boljši konec zgrozoto, kakor grozota brez konca. Zato tudi čakamo mirno, ali bodo imele angleške spletke v Washingtonu uspeh ali ne. Pripravljeni smo na vse zmožnosti.

DNEVNE VESTI.

Častno meščanstvo. Radi izrednih zaslug za mesto Škofjo Loko je škofjeloški občinski odbor v svoji seji z dne 16. t. m. soglasno izvolil častnim meščanom preblagorodnega gospoda Franca Schitnika, c. kr. okraj. glavarja v Kranju.

Odlikovanje. S „Signum laudis“ je odlikovan sin tukajšnjega pivovararja Mavriča gosp. Mayrja c. in kr. rezervni poročnik gospod Rici Mayr.

Jubilej reda Železne krone. V soboto je poteklo sto let, odkar je ustanovil cesar Franc I. red Železne krone (12. februarja 1816.) ozlomca cesar Franc ga je obnovil, kajti prvi ustanovitelj tega odlikovanja je Napoleon, ki se je dal v Milanu kronati s staro železno krono langobardijskih kraljev. „Železna“ se imenuje langobardijska krona radi tega, ker je kovan notranji obroč baje iz železa, s katerim je bil Kristus prabit na križ. Cesar Franc I. je obnovil Napoleonov red v proslavo zopetne osvojitve italijanskih dežel ter je določil, da naj se ž njim odlikujejo možje, ki so si stekli posebnih zaslug za Avstrijo, vdanost napram prestolu ali pa za znanost in umetnost. Ironija usode je hotela, da si zaslužijo „Železno krono“ ob njeni stoletnosti v odličnem številu baš naši hrabri bojovníki na italijanski fronti. Red Železne krone se podeljuje v treh razredih. Vitezi I. razreda so postali poprej zaeno tudi tajni svetniki; vitezi II. razreda so dobili baronstvo; vitezi III. razreda pa dedno viteštvo. To je sedaj odpravljeno. Rred je zlat ter obstoja iz „železne krone“, ki nima križa temveč le podobo obroča, nad njo je dvoglavi orel s črko F, nad orlom pa cesarska krona. Red se nosi na modro-žoltem traku.

Umrla je 17. t. m. v Meranu na Tirolskem v samostanu „Angleških gospodičen“ č. s. M. Ana Slamberger, hčerka c. kr. notarja gospoda Antona Slambergerja v Kranju.

Italijanski letalci nad Ljubljano. V petek prošlega tedna je Ljubljano obiskala flotilja italijanskih letalcev. Prišli so v jutranji megli in slišati ni bilo vprvo drugega kakor ropot propelerjev.

Šele ko se je megla razpršila, sta se videla dva letalca v višini do 1000 metrov. Metala sta bombe manjšega kalibra, ki niso napravile posebne škode. Prva bomba je padla na nekem trgu pred hišo, v kateri je nastanjena bolnica. Ta bomba je pač prestrašila občinstvo, ni pa povzročila nič škode. Le ena sama šipa je bila od odletelega kamna razbita. V sosedni ulici sta padli dve bombi na vrt, ena pa je zdrknila po strehi in potem eksplodirala. Kraj Ljubljane je padla bomba v zemljo, pa ni razpočila. Skoro ob istem času je padlo blizu Save šest bomb, nekaj bomb je padlo tudi pri Zalogu. Nekje drugje sicer hiša ni bila zadeta, a zemlja se je tako stresla, da je hiša precej trpela. Okolu poldneva je padla bomba, namenjena stari cukrarni. Razbila je nekaj šip v stari cukrarni in še onkraj Ljubljane in ubila konja. Ljubljansko prebivalstvo se jih ni kar nič prestrašilo in gruče ljudi so opazovale polet, kar pa ni na mestu. Takoj, ko se prikažejo sovražni letalci naj ljudje gredo v hiše, da se tako izognejo eventualnim nesrečam.

Žrtev italijanskega letalskega napada na Ljubljano. Iz vojnčasnikarskega stana se poroča, da je bil žrtev letalskega napada na Ljubljano tudi učenec I b razreda prve mestna deške šole Stanko Završan. Dne 21. t. m. popoldne ob 4. uri se je vršil pogreb iz mestne bolnice. Pogreb je izvršil mestni pogrebni zavod iz lastne inicijative na svoje stroške. Vence so položili na malo krsto poleg matere in sestre tudi součenci Stanka Završana, mestna občina, deželni odbor in častniki. Spremile pa so pokojnega vse ljubljanske mestne ljudske šole s svojimi zastavami, župan ljubljanski g. dr. Ivan Tavčar z zastopniki občinskega sveta in ravnateljem magistratnih uradov dr. Zarnikom, cesarski svetnik gospod Lah, zastopniki deželnega odbora, ravnatelj I. mestne deške ljudske šole gospod Dimnik ter mnogo častnikov z mestnim vojaškim poveljnikom majorjem Zeisom na čelu ter oddelek vojaštva.

Zvišanje doklade na davek od žganja. Izšla je nova cesarska naredba, s katero se doklada na davek od žganja vnovič poviša in sicer za 40 vinarjev od litra alkohola. Dohodek od zvišanja dobi izključno država. Po tem zvišanju bo veljal hektoliter obdavčenega rafinerijskega špirta v vseh avstrijskih deželah 450 K. Ta regulacija cen obdavčenega rafinerijskega špirta se nič ne tiče denaturiranega špirta.

Obrtno izdelovanje kruha. C. kr. deželna vlada je z veljavnostjo od 20. februarja 1916 naprej odredila, da se sme vporabljati za obrtno izdelovanje kruha pšenična krušna, pšenična enotna in ržena moka le v množini, ki ne presega 80% skupne teže. Ostali del (20%) sme obstojati iz nadomestilnih snovi, (zlasti krompirja in koruze). Prestopki te odredbe se bodo najstrožje kaznovali. Razglas c. kr. okr. glavarstva z dne 6. 1. 16. št. 30349/15. se s tem razveljavi.

Razglas. Vsled višjega ukaza se tuuradni razglas z dne 22. 6. 1915 št. 13.252 s katerim se je bilo 1. prepovedalo zapuščati hiše v času med 9. uro zvečer in 5. uro zjutraj. 2. zaukazalo, da se morajo po 9. uri zvečer po hišah luči ugašati ali pa oknja zagrinjati, — razveljavi. Določba tuuradnega razglasa z dne 10. 8. 1915 št. 16.691, da se morajo vse gostilne, kavarne, točilnice itd. zapirati ob 9. uri zvečer, pa ostane neizpremenjena. Pričujoči razglas velja za občine: Cerklje, Hrastje, Kranj, Mavčiče, Naklo, Preddivor, Predoslje Selca, Smlednik, Sora, Stara Loka, Stražišče, Sv. Jošt, Šenčur, Škofja Loka, Velesovo, Voglje, Zminec. C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju, z dne 21. februarja 1916.

Uvoz domačih krav iz Nizozemske. Pozitivno na tukajšnji razpis z dne 20. 11. 1915. št. 27.008 se županstvo (podružnica) v svrhu pouka kmetovalcev obvešča, da je c. kr. poljedelsko ministrstvo „splošni avstrijski družbi za vnovčevanje živine na Dunaju“ (Allgemeine österr. Viehverwertungsgesellschaft in Wien) rok za uvoz 1000 domačih krav iz Nizozemske do konca marca 1916. podaljšalo.

Konjerejcem v vednost. C. kr. kmetijska družba kranjska nam nannanja, da bo oddala v ponedeljek, dne 28. februarja potom javne dražbe deset žrebet različne starosti. Dražba se vrši ob 9. uri dopoldne v prostorih družbene podkovske šole v Ljubljani na Poljanski cesti.

Najvišje cene za nadropno prodajo sena in slame. C. kr. deželna vlada razglasa: Pri nadrobni prodaji sena in slame se smejo v §§ 2. in 3. ministrskega ukaza z dne 10. februarja 1916 l., drž. zak. št. 12 določene cene preseči za največ 10%. — Za nadrobno prodajo se smatra, kadar prodajo upravičeni obrtniki porabnikom v množinah do 20 metrskih stotov.

Izvoz jajc iz posameznih dežel je v bodoče dovoljen le z izrecnim privoljenjem kompetentne deželne vlade. Tudi nakupovanje jajc od kraja do kraja za trvdke, ki imajo svoj sedež izven dežele je dovoljeno le onim osebam, ki se morejo izkazati s posebno legitimacijo notranjega ministva.

Prepovedane vojne dopisnice. Razširitev vojnih dopisnic (Feldpostkorrespondenzkarte), na katerih je beseda „Pošiljatelj“ v rusinskem jeziku s cirilico očividno debelo tiskana, se v zmislu § 7. lit.

a, zakona z dne 5. maja 1869, drž. zak. št. 66. oziroma na podlagi celostnega ministristva naredbe z dne 25. julija 1914, drž. zak. št. 158, ustavlja. Prestopki se bodo v policijskem okolišu ljubljanskem stran c. kr. policijskega ravnateljstva v Ljubljani kaznovali z globo do 2000 kron, oziroma do šestih mesecev zapora. — C. kr. policijsko ravnateljstvo v Ljubljani, dne 17. februarja 1916.

Spominjajte se
„Rdečega križa.“

Varujte se ponaredb!

Mlado, staro, IV. 9-50 4
Vsak pove:

Ta pa je za me!

Ker se samo z njim krepčam,
Vedno zdrav želod'c imam!

Pristni „FLORIAN“ se dobi edino od Rastlinske destilacije
„FLORIAN“ v Ljubljani.

„Kino Ideal“, Ljubljana.

Od sobote 26.—28. februarja:

„24 ur odloga za pomislek!!?“

Napeto zanimiva detektivska drama v 3 dejanjih z Loti Neumann in E. Matrayem v glavni vlogi

Poskušnja v ognju.

Nordisk - veseloigra v 3 dejanjih s Karl Alstrupom in Eblo Thomsen v glavnih vlogah.

Od torka 29.—3. marca:

William Voss!?!

Detektivski igrokaz v 3 dejanjih. Popolnoma nova presenetljiva zvijača. Sestavil in uprizoril Rudolf Meinert. Leopold Bauer v glavni vlogi. — (P.-r.-i.-m.-e.-r.-n.-o.)

Prednaznani!: Od sobote 4.—6. marca:

„Božja sodba.“

Po baladi Ivan pl. Aranyja v 3 dejanjih. Projo film, Budimpešta.

Pričetek predstav: Ob delavnikih: ob 4, 1/2, 6, 7 in 1/2, 9. Ob ned. in prazn.: ob 1/2, 11 dop. 3, 1/2, 5, 6, 1/2, 8 in 9.

Pričetek predstav: Ob delavnikih: ob 4, 1/2, 6, 7 in 1/2, 9. Ob ned. in prazn.: ob 1/2, 11 dop. 3, 1/2, 5, 6, 1/2, 8 in 9.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v LJUBLJANI

obrestuje hranilne vloge od 1. januarja 1913 naprej po čistih

Rezervni zaklad
nad K 800.000.

brez odbitka rentnega
davka.

4³/₄ 0/0

brez odbitka rentnega
davka.

Rezervni zaklad
nad K 800.000.

6 52—6

**Najbolj varno naložen denar v vsem
političnem kranjskem okraju!**

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge po

**Splošni rezervni zaklad
(lastno premoženje) nad
378.000 kron!**

Hranilnica posoja na zemljišča po 5 1/2% na leto in na amortizacijo v 45 letih, tako da na primer dolжник v teku 45 let popolnoma poplača posojilo 100 kron z obrestmi vred, ako plačuje vsakega pol leta po 3 krone.

Koncem leta 1914. je bilo
stanje hranilnih vlog nad

6 milijonov 120 tisoč kron.

Posojil na zemljišča ter posojil občinam
nad 3 milijone 900 tisoč kron.

4¹/₂ 0/0

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje hranilnica iz lastnega. Narasle in nedvignjene vlože obrestni pripisuje h kapitalu vsakega pol leta — to je dne 30. junija in dne 31. decembra — ne da bi bilo treba vlagateljem se zglašati radi tega pri hranilnici.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina Kranj z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Da so hranilne vloge res varne, priča zlasti to:

da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev, ter župnišča cerkveni denar.

**Ta najstarejši in največji denarni zavod na celém Gorenjskem uraduje
v Kranju na rotovžu**

vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in vsak tržni dan tudi od 2. do 4. ure popoldne.

1 26—4